

Zdzisław Józef Kijas

WALKA NIEUSTANNA

Księgarnia
św. Jacka

Katowice 2022

Wstęp

Człowiek musi ciągle z czymś się mierzyć, kogoś znosić, o coś zabiegać, do czegoś dążyć. Dopóki żyje, nigdy nie osiąga spokoju, bo kończąc jedno zajęcie, od razu musi zaczynać kolejne, pozornie jeszcze ważniejsze od poprzedniego i nieodzowne dla jego rozwoju czy bezpieczeństwa. Mówi się więc, że człowiek nigdy nie osiągnie upragnionego szczęścia, chociaż wszystko robi i bez przerwy się trzyma, aby je osiągnąć. Sprawia to, że tym, co już osiągnął, umie cieszyć się tylko chwilę, ponieważ zaraz zaczyna go to drażnić, nie wystarcza mu, a nawet go nudzi. I chociaż trudno przychodzi mu zgodzić się z prawdą, że życie jest ciągłą walką, która nigdy się nie skończy, to jednak tak właśnie jest i nie jest w stanie tego zmienić.

Walka, którą jest życie, posiada różny charakter i różny również stopień napięcia. Rozgrywa się na wielu rozmaitych poziomach: duchowym, społecznym, politycznym i nie tylko. Człowiek musi ją podjąć, bowiem ucieczka przed walką byłaby wyrazem tchórzostwa, zabawną próbą ucieczki od samego życia – wszak nie można żyć w pełni, nie podejmując walki, jakiegoś rodzaju duchowego zmagania, wysiłku, dążenia do czegoś przy jednoczesnej rezygnacji z czegoś innego, uznanego za mniej wartościowe. Nie każde zatem zmagania posiadają równą wartość. Obok trudnych zmagania z własną

słabością są też zmagania ze słabością bliźniego, który stanowi część mojego życia. Jest również walka ducha o piękne ideały i realizację szlachetnych celów. Lecz zmagania te nie pozwalają zapomnieć o trosce najważniejszej, jaką jest godne miejsce Boga w życiu człowieka i szacunek do Jego przykazań. Ten ostatni obszar duchowych zmagania przypomina, że człowiek może również toczyć walkę z Bogiem lub stawać w Jego obronie.

Tym bardziej walczy wierzący. Jego życie jest ciągłym bojem z pokusą, walką nieustanną z grzechem, szatanem, z mocami nieczystymi itd. Dopóki człowiek jest pielgrzymem na tej ziemi, kusiciel nie zostawia go w spokoju, lecz próbuje zwieść, skusić do grzechu, sprowadzić z drogi miłości Boga czy służby bliźniemu. Nigdy nie odstępuje od niego, nawet jeżeli przypuszcza atak z różnym nasileniem i częstotliwością. Kusiciel nie spocznie w walce o duszę człowieka, jest zazdrosny o jego zbawienie. Walkę tę zapowiedział zresztą Jezus Chrystus: „Pamiętajcie o słowie, które do was powiedziałem: «Sługa nie jest większy od swego pana». Jeżeli Mnie prześladowali, to i was będą prześladować. Jeżeli moje słowo zachowali, to i wasze będą zachowywać. Ale to wszystko wam będą czynić z powodu mego imienia, bo nie znają Tego, który Mnie posłał” (J 15,20-21)¹. Dodał jednocześnie, że „kto wytrwa do końca, ten będzie zbawiony” (Mt 10,22). Ostatecznie zwycięży Chrystus, ale Jego zwycięstwo przychodzi zawsze przez krzyż.

¹ Wszystkie cytaty biblijne za: *Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu*, wyd. piąte na nowo opracowane i poprawione, Pallottinum, Poznań 2002.

Niniejsza książka jest skromną próbą wejrzenia w ciemną rzeczywistość pokusy. Robię to, analizując opis kuszenia Jezusa Chrystusa, przekazany nam przez synoptyków: św. Mateusza, św. Marka i św. Łukasza. Informują nas, że „Duch wyprowadził Jezusa na pustynię, aby był kuszony przez diabła” (Mt 4,1). Komentując to wydarzenie, Benedykt XVI zauważa, że „Działalność jest poprzedzona wewnętrznym skupieniem, a skupienie to z konieczności jest także wewnętrzną walką o powierzone zadanie, walką prowadzoną przeciw zniekształceniom tego zadania, ukazywanym jako jego rzeczywista realizacja. Jest ono zejściem na poziom zagrożeń ludzkich, ponieważ tylko w ten sposób można podźwignąć upadłego człowieka. Jezus musi – tu należy szukać najgłębszego rdzenia Jego posłannictwa – wejść w dramat ludzkiej egzystencji, przemierzyć ją aż do samego jej dna, by w ten sposób znaleźć «zagubioną owcę», wziąć ją na ramiona i zanieść do domu. Zstąpienie Jezusa «do piekieł», o którym mówi wyznanie wiary, miało miejsce nie tylko w Jego śmierci i po niej, lecz stanowi część składową całej Jego drogi: musi On całą historię, od samych jej początków – od Adama – wziąć w swe ręce, przemierzyć i wycierpieć, ażeby móc ją przemienić”².

Chrystus jest naszym Zbawicielem, ale nie tylko. Jest On również Mistrzem, naszym boskim Nauczycielem. Jest On nie tylko życiem, ale też drogą i prawdą. Skoro więc diabeł pojawił się na Jego drodze życia, kusząc Go do zerwania jedności z Ojcem, tym bardziej pojawia się

---

² Joseph Ratzinger/Benedykt XVI, *Jezus z Nazaretu*, cz. 1: *Od chrztu w Jordanie do Przemienienia*, tł. Wiesław Szymona, Wydawnictwo M, Kraków 2007, s. 36.

na drodze życia Jego uczniów. Ponieważ Chrystus zna zamysł kusiciela, dlatego chce mieć swoich uczniów blisko Siebie, chce służyć im pomocą, stawać w ich obronie, oddalać zagrożenie, pomagać im w walce z kusicielem. Lecz się nie narzuca. Szanując ich wolność, nie przestaje prosić, aby się od Niego nie oddalali, ale byli blisko, aby szukali u Niego pomocy szczególnie wtedy, kiedy atakuje ich zło. „Przyjdźcie do Mnie wszyscy, którzy utrudzeni i obciążeni jesteście, a Ja was pokrzepię” (Mt 11,28) – mówi do nich.

Zapraszam do lektury niniejszej książki każdego, kto pragnie naśladować Jezusa, poznając Jego sposób walki ze złem. Odkrycie i poznanie Mistrza, pójście Jego drogą, a jednocześnie przyjęcie Jego pomocy, pozwala wyjść zwycięsko z każdej konfrontacji z pokusami szatana. „Cóż więc na to powiemy? Jeżeli Bóg z nami, któż przeciwko nam? On, który nawet własnego Syna nie oszczędził, ale Go za nas wszystkich wydał, jakże miałby także wraz z Nim wszystkiego nam nie darować?” (Rz 8,31-32).

Płock, 6 sierpnia 2021 r.
Święto Przemienienia Pańskiego

Spis treści

Wstęp	5
Kuszenie Jezusa	9
Bóg Ojciec bliski w doświadczeniu pokusy	17
Kontekst sceny	20
Obecność przez pokorę	22
Odpowiedzialność Ojca	25
Bóg jest kimś bardziej	27
W wierze dusza odkrywa Boga jako Ojca	29
Ojcowska troska o człowieka, czyli Boża Opatrzność	31
Trudne doświadczenie pustyni	35
Bolesne odkrywanie bliskości Boga na pustyni	39
Niewiele z romantyzmu	42
Duch wyprowadza na pustynię	45
Samotność nie jest opuszczeniem	48
Pokusy są niczym bóle porodowe	53
Wybór w wolności	56
Potrzeba czujności	58
Powszechność pokusy	61
Diabeł jest mistrzem podejrzliwości	63
Radość pomaga w zwalczaniu pokus	66

Szukać Boga czystym sercem	71
Rozsypujące się więzy	74
Świat pełen pokus	77
Potrzeba słuchania	79
Wiara prosi o pomoc Chrystusa	81
Życie w cieniu potrzeb	85
Relacje są szczególnym miejscem pokusy	88
Szczytowa forma pokusy	91
Człowiek rozwija się w cieniu potrzeb	93
Potrzeby podstawowe	96
Trudny dar wolności	98
Pustynia zakwita na nowo	100
Diabeł kusi również Kościół	103
Stan kryzysu	108
Kwestia walki	109
Głód różnej postaci	111
Pokusa samowystarczalności	112
Nieodzowność ciała i słowa	114
Pokusa redukcji człowieka do materii	115
Diabeł kusi również Kościół	117
Władza i jej podcienia	121
Nieodzowność władzy	123
Czym kusi władza?	125
Oddziaływanie na władzę	129
Misja władzy	131
Władza pod nadzorem	132
Posługa szukania	133